

Orta Asya Türk dünyası, belediye yönetmeyi Türkiye'den öğreniyor

Emre Soncan | Bişkek

Dünyanın dört bir yanında Türkçe ve lehçelerinin konuşulduğu ülkelerde, son dönemde farklı bir heyecan yaşanıyor. Başını Türkiye'nin çektiği ve iki yıl önce kurulan Türk Dünya Belediyeler Birliği'nin (TDBB) üyeleri, belediye alanlarında birbirleriyle hem tecrübelerini paylaşıyor hem de ortak projeler hazırlıyor. Birliğe, Türkiye'nin yanı sıra Azerbaycan, Kırgızistan, Moldova ve Kuzey Kıbrıs'tan yüzlerce belediye üye. Hedef ise net: "Türkçenin konuşulduğu yerlerde belediye yönetimi en üst seviyeye getirmek ve Avrupa'yı yakalayıp geride bırakmak". TDBB için Orta Asya'daki Türk cumhuriyetleri ayrı bir önem taşıyor. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) dağılmasının ardından bağımsızlıklarını kazanan Türk cumhuriyetleri, belediye yönetimi konusunda büyük sorunlar yaşıyor. Bu ülkelerin başında ise Kırgızistan geliyor. AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Nihat Ergün ve TDBB Başkanı Erol Kaya'nın da aralarında bulunduğu bir heyet, 4 gün boyunca Kırgızistan'da temaslarda bulunarak, belediyelerin sorunlarını dinledi.

İleriye dönük hazırlanacak projelerin ilk adımları atıldı. Ayrıca Bişkek ve Türkiye'deki bazı belediyeler arasında 'kardeş belediye' protokolleri imzalandı. Mart ayındaki ihtilalin ardından cumhurbaşkanı koltuğuna oturan Kurmanbek Bakıyev'e, 'Beyaz Saray'da yapılan ziyaret de iki ülke ilişkileri ve TDBB'nin gelecekteki çalışmalarından oldukça verimli geçti. Türk heyetini kabul eden Bakıyev, Kırgızistan'ın bağımsızlığını kazanmasından itibaren Türkiye'nin ekonomik olarak kendilerine büyük katkılarda bulunduğunu söyledi. Ülkelerinde birçok Türk firmasının faaliyet gösterdiğine dikkat çeken Bakıyev, ilişkilerin daha da gelişeceğinden emin olduğunu vurguladı. Görüşmede, TDBB'nin 2006'da

düzenlemeyi planladığı Uluslararası Belediye Yönetimi Konferansı için Bakıyev'den destek istendi. Kırgızistan Cumhurbaşkanı bu teklife de olumlu yanıt verdi. Konuşmasında, Kırgızistan'da Türk işadamları tarafından açılan okullardan övgüyle bahseden Bakıyev, "Bu okullar bizim öğrencilerimizi yetiştiriyor." dedi. TDBB heyeti ayrıca, Türkiye'nin Kırgızistan Büyükelçisi Serpil Alpman'ı da ziyaret ederek görüş alışverişinde bulundu. Uluslararası Ahıska Türk Demekleri Federasyonu tarafından Ahıska Türklerinin Gürcistan'dan sürülüşünün 61. yıldönümü dolayısıyla düzenlenen etkinliğe katıldı. Geziyi değerlendiren TDBB Başkanı ve aynı zamanda Pendik Belediye başkanlığını da yürüten Erol Kaya, Türk dünyasındaki bütün belediyelerin birliktirliği altında toplanmayı ve ileri Batı ülkelerinin standartlarına kavuşturabilmek için çalışmalar yürüttüklerini söyledi. Kırgızistan'da 25 büyük ve 2.000 küçük belediyenin birliğe üye olduğunu belirten Kaya, "Onlara tecrübelerimizi aktarı-

Türk Dünyası Belediyeler Birliği 2003 yılında, Türk dünyasındaki bütün belediyeleri birliktirliği altında toplamak, belediyeleri ileri Batı ülkelerinin standartlarına kavuşturabilmek; bu doğrultuda mali, sosyal, hukuki ve siyasi etkinlikler kazandırabilmek için parlamento, hükümet, ulusal ve uluslararası düzeyde girişim ve faaliyetlerde bulunmak amacıyla kuruldu. Birlik, üye sayısı gün geçtikçe artarken, Türkiye ve Türk dünyası arasındaki ilişkilere de olumlu katkıda bulunuyor.

yoruz, bizim düştüğümüz hatalara düşmelerini istemiyoruz." dedi. Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'teki 'çöp gecekondusu' sorununa dikkat çeken Kaya, bunların çözülmesi için TDBB olarak ellerinden gelen desteği vereceklerini kaydetti.

Kırgızlar için Türkiye'nin yeri başka

Dünya üzerinde Türkçenin konuşulduğu her yerde faaliyet göstermek istediklerinin altını çizen Kaya, "Onların yaşadıkları sorunları kendi sorunlarımız gibi görüyoruz. Şu anda Bişkek'teki belediyelerin hukuki prosedürleriyle ilgili briefing bile verelim." diye konuştu. Kırgızistan'da temaslarda bulunan Türk heyetinde ayrıca, AK Parti İstanbul milletvekilleri Mustafa Atas, Halide İncekara, Muharrem Karşlı ve Adana Milletvekili Abdullah Çalışkan da hazır bulundu. Öte yandan heyetin, Bişkek'teki Cengiz Aytmatov Kırgız-Türk Lisesi'ne yaptığı ziyarette duygulu anlar yaşandı. AK Parti İstanbul Milletvekili Muharrem Karşlı, "Dünyanın dört bir yanında açılan

Türk okullarına milletçe teşekkür borçluyuz." dedi. Okul yöneticilerine hitap eden AK Parti Milletvekili Halide İncekara ise, "Siz burada tarih yazıyorsunuz, bir gün tarih de sizi yazacak." diye konuştu.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin dağılmasının ardından 1991 yılında bağımsızlığını ilan eden Kırgızistan'ın ilk tanıyan ülke Türkiye. Kırgızistan'da dış misyon temsilciliklerinin araç plakaları da ülkeyi 'tanıma' sırasına göre veriliyor. Türk araçlarının plakası 01'le başlıyor, arkasından ise Kırgızistan'ın tanıyan ikinci ülke ABD'nin 02 numaralı plakaları geliyor. 5 milyon nüfuslu ülkenin can damarı başkent Kırgızistan. Ülkenin gayri safi milli hasılasının yüzde 30'unu Bişkek tek başına karşılıyor. Ülkede Türk işadamları oldukça etkin. 150 Türk firmasının toplam 300 milyon dolarlık yatırımı bulunuyor. Eğitim alanında ise Türkiye diğer Orta Asya ülkeleri gibi Kırgızistan'a da damgasını vurmuş durumda. Türk işadamları Kırgızistan'da 14 lise ve 1 de üniversite açmış.